

Presentació

D'ençà que a Catalunya es va començar a parlar de fosses comunes, de desapareguts, de víctimes de la guerra civil, i sobretot del franquisme, des de tots els àmbits (tant acadèmics com governamentals o associatius), s'ha posat com a exemple la situació sud-americana. Països que en temps recent –els darrers trenta anys– van patir una dictadura que va tenir com a conseqüència una forta repressió contra la població. Una pràctica que defineix aquesta repressió és la desaparició de persones, les quals han estat posteriorment localitzades inhumades en fosses comunes o bé s'ha sabut que se'n van fer desaparèixer les restes.

Aquesta visió, fixada a l'Amèrica del Sud, ha estat la que fins a l'actualitat ha imperat a l'Estat i a Catalunya. A l'Estat, hi pot tenir un cert sentit: les fosses que s'hi investiguen i exhumen són de civils assassinats, els cossos dels quals es van voler fer desaparèixer per ocultar el crim, l'assassinat. A Catalunya, en canvi, d'aquestes fosses, n'hi ha poques. La major part de les fosses que hi ha a Catalunya són de soldats morts en hospitals militars de la reraguarda, a la línia de front, en bombardeigs o durant la retirada cap a França. És per aquest motiu que centrarem aquestes jornades fonamentalment en aquesta mena de fosses.

En les jornades també es vol abordar el debat sobre la simbologia franquista, l'ús que se n'ha fet i que actualment se'n fa, el seu tractament legal i les perspectives actuals respecte a aquesta simbologia encara present en la nostra quotidianitat.

Lloc:

Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació
de la Generalitat de Catalunya
C/ Diputació 355, Barcelona

Assistència lliure

Cal confirmar l'assistència mitjançant correu electrònic al:
CEHI (cehi@ub.edu)
o bé trucant al telèfon 934 283 796

<http://www.ub.edu/cehi>

JORNADES DE TREBALL SOBRE FOSSES COMUNES I SIMBOLOGIA FRANQUISTA

Barcelona,
9 i 10 d'octubre
2008

Directors:

Andreu Mayayo,
Antoni Segura
i Queralt Solé

Organitza:

CENTRE D'ESTUDIS HISTÒRICS INTERNACIONALS
PAVEL·LÓ DE LA REPÚBLICA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Amb la col·laboració de:

**memorial
democràtic**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior
Relacions Institucionals i Participació

> 9.00 - 9.30 / **Inauguració**

Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
de la Generalitat de Catalunya
Universitat de Barcelona

> 9.30 - 11.30 / **Experiències internacionals**

Alessandro Portelli (U. de Roma): **Les fosses ardeatines**

José Ricardo de Prada Solaesa (exjutge internacional de la Sala de Crims de Guerra del Tribunal de Bòsnia i Hercegovina, i Magistrat de l'Audiència Nacional): **Les fosses de Bòsnia i Hercegovina**

Luc Capdevila (U. Rennes 2): **Les fosses de la segona Guerra Mundial a Europa: des dels intents d'anorreament fins a les resistències de la memòria**

Moderador: **Rafael Grasa** (UAB)

> 12.00 - 14.00 / **Marc jurídic i legal a Catalunya i a Espanya, i diferents actuacions autonòmiques**

Ponent: **Jordi Conde**, cap de l'Assessoria jurídica del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Taula rodona:

Tècnic Comissió Interministerial per a la Memòria Històrica
Tècnic de Patrimoni Cultural d'Aragó:

Francisco Romeo Marugán

Tècnic de la Conselleria de Justícia d'Andalusia

Tècnic de la Conselleria de Justícia del País Basc

Margalida Capellà, professora de Dret (UIB)

Moderador: **Carlos Jiménez Villarejo**, jurista

> 16.00 - 18.00 / **L'acció de la societat civil**

Taula rodona:

Francisco Etxeberria: antropòleg forense (UPB)

Santiago Macías: president d'ARMH

Manel Perona: president d'ARMH de Catalunya

Empar Salvadó: Fòrum per la Memòria del País Valencià

Francisco Sánchez: president de l'Asociación Pozos de Caudé d'Aragó

Moderadora: **Anna Garcia Rovira** (UdG)

> 18.15 - 20.00 / **L'estudi de les fosses: Un treball interdisciplinari**

Taula rodona:

Miguel Gómez Oliver, historiador (U. de Granada)

Joan Santacana, arqueòleg (UB)

Conxita Mir, historiadora (UdL)

Lourenzo Fernández, historiador (U.Santiago)

Assumpció Malgosa, biòloga (UAB)

Manuel Escarda, responsable forense d'ARMH de Valladolid

Moderador: **Joan Villarroya i Font** (UB)

10 / 10 / 2008

SIMBOLOGIA
FRANQUISTA

> 9.00 - 11.00 / **La simbologia franquista: tractament legal i historiogràfic**

Ponent: **Ponç Feliu**, escriptor i exmagistrat

Taula rodona:

Àngela Cenarro, historiadora (U. de Saragossa)

Montserrat Duch, historiadora (URV)

Queralt Solé, historiadora (UB)

Moderador: **Andreu Mayayo i Artal** (UB)

> 11.30 - 13.30 / **Actuacions al territori**

Ponent: **Jordi Guixé**, historiador i responsable de Projectes i Espais de la Direcció General de la Memòria Democràtica

Taula rodona:

Paisatge urbà de Barcelona: **Pilar Mateo**, historiadora

ADIGSA: **Frederic Linares**, director general

Ajuntament de Tortosa: **Ferran Bel i Accensi**, alcalde

Ajuntament de Cervera: **Joan Valldaura i Pujol**, alcalde

Comebe: **Josep M. Solé i Sabaté**, coordinador i director científic

Moderadora: **Teresa Abelló i Güell** (UB)

> 13.30 - 14.00 / **Cloenda**

Antoni Segura i Mas, catedràtic d'Història Contemporània i director del CEHI

M. Jesús Bono Lahoz, directora general de la Memòria Democràtica

Consulteu les actualitzacions del programa al web
www.gencat.cat/memorialdemocratic i www.ub.edu/cehi